

Jäätmeseaduse muutmise seadus

§ 1. Jäätmeseaduse muutmine

Jäätmeseaduses tehakse järgmised muudatused:

- 1) paragrahvi 1 lõikes 3¹ asendatakse tekstiosa „6.–9. peatükki“ tekstiosaga „8.–9. peatükki“;
- 2) paragrahvi 23 lõiked 1⁵ ja 1⁶ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„(1⁵) Rehvi tootja käesoleva seaduse tähenduses on isik, kes majandus- või kutsetegevuse käigus laseb rehve Eesti turule müügiviisist sõltumata, müük sidevahendi abil kaasa arvatud, sealhulgas liiklusseaduse § 2 punktis 9 määratletud haagisega, punktis 36 määratletud maastikusõidukiga, punktis 40 määratletud mootorsõidukiga ja punktis 58 määratletud pukseeritava seadmega.

(1⁶) Põllumajandusplasti tootja käesoleva seaduse tähenduses on isik, kes majandus- või kutsetegevuse käigus laseb põllumajandusplasti Eesti turule müügiviisist sõltumata, müük sidevahendi abil kaasa arvatud.“;
- 3) paragrahvi 25 lõike 2 punktist 4 jäetakse välja tekstiosa „ja nende osad“;
- 4) paragrahvi 25 lõike 3 punkt 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„5) rehvi on liiklusseaduse § 2 punktis 9 määratletud haagise, punktis 36 määratletud maastikusõiduki, punktis 40 määratletud mootorsõiduki ja punktis 58 määratletud pukseeritava seadme rehvi;“;
- 5) paragrahvi 26 lõige 4³ tunnistatakse kehtetuks;
- 6) paragrahv 26⁴ tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„(1) Probleemtoodetest tekkinud jäätmete korral, mille suhtes kehtib kollektiivne vastutus, on igal probleemtoote tootjal ja tootjate ühendusel, kes on kogunud ja nõuetekohaselt taaskasutanud või kõrvaldanud probleemtoodetest tekkinud jäätmeid rohkem kogusest, mis on võrdeline tema turuosaga seda liiki probleemtoote turul, õigus nõuda teiselt probleemtoote tootjalt või tootja ühenduselt, kes on probleemtoodetest tekkinud jäätmeid kogunud ja nõuetekohaselt taaskasutanud või kõrvaldanud vähem kogusest, mis on võrdeline tema turuosaga seda liiki probleemtoote turul, kogumise, taaskasutamise või kõrvaldamise kulude hüvitamist ulatuses, mis tagab vastutuse proportsionaalsuse nende turuosadega.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud turuosade ja jäätmekoguste arvutamine toimub probleemtooteregistri andmete alusel.

(3) Probleemtoote tootjal ja tootjate ühendusel on käesoleva paragrahvi lõikest 1, §-st 26² ja § 26³ lõikest 1 tuleneva nõude esitamise õigus vaid juhul, kui ta on pakkunud probleemtoodetest tekkinud jäätmete üleandmist, ent asjaomane probleemtoote tootja või tootjate ühendus on sellest keeldunud.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud kulude jagamise ja hüvitamise kord määratakse kindlaks tootjate või tootjate ühenduste vahel sõlmitavas kirjalikus lepingus.

(5) Kulude hüvitamisel lähtutakse võlaõigusseaduses sätestatust.“;

7) paragrahvi 26⁷ lõiget 1¹ täiendatakse pärast tekstiosa „Elektri- ja elektroonikaseadme turustaja on kohustatud oma müügikohas, mille“ tekstiosaga „elektri- ja elektroonikaseadmetega seotud“;

8) paragrahvi 26⁸ lõike 9 punktid 4 ja 5 tunnistatakse kehtetuks;

9) paragrahvi 34¹ lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Tasu, mida prügila käitaja võtab mis tahes jäätmete prügilasse ladestamise eest, peab katma prügila rajamise, kasutamise ja sulgemise kulud ning niivõrd, kui see on võimalik, käesoleva seaduse § 91 lõike 1 punktis 4 nimetatud rahalise tagatise, kindlustuse või deposiidina makstud tagatissumma kulud ja prügila järelhoolduse hinnangulised kulud perioodiks, mille pikkus on vähemalt 30 aastat.“;

10) paragrahvi 91 lõike 1 punkti 4 täiendatakse pärast sõna „finantstagatist“ tekstiosaga „või deposiidina selleks määratud kontole makstud tagatissumma (edaspidi *prügila käitaja tagatis*) olemasolu“;

11) paragrahvi 91 lõikes 1¹ asendatakse tekstiosa „krediidi- või finantseerimisasutuse või kindlustusandja garantii ja finantstagatis peavad kehtima“ tekstiosaga „prügila käitaja tagatis, mille eesmärk on tagada prügila käitamisest tulenevate kohustuste, sealhulgas prügila sulgemise ja järelhooldusega seotud kulude katmine, peab olemas olema“;

12) paragrahvi 91 täiendatakse lõigetega 1²–1¹⁰ järgmises sõnastuses:

„(1²) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 4 sätestatud prügila käitaja tagatis tuleb seada Keskkonnaameti (soodustatud isiku) kasuks.“

(1³) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 4 nimetatud prügila käitaja tagatise suurus tuleb kooskõlastada Keskkonnaametiga, kes kontrollib, et tagatise suurus on õigesti määratud. Tagatise suuruse määramisel lähtutakse prügila käitamisest tulenevatest kohustustest, sealhulgas kohustustest, mis on seotud prügila sulgemise ja järelhooldusega.

(1⁴) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 4 nimetatud prügila käitaja tagatise arvutamisel võetakse arvesse prügila käitamisest tulenevate kohustuste, sealhulgas prügila sulgemise ja järelhooldusega seotud kulusid.

(1⁵) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 4 nimetatud prügila käitaja tagatise suuruse arvutamisel ja hindamisel lähtutakse sõltumatute ja küllaldase kvalifikatsiooniga kolmandate isikute ekspertarvamusest.

(1⁶) Kui loa andja hinnangul ei ole käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 4 nimetatud prügila käitaja tagatis piisav, et katta kõik prügila käitamisest tulenevad kohustused, sealhulgas kohustused, mis on seotud prügila sulgemise ja järelhooldusega, on loa andjal õigus nõuda tagatise suurendamist.

(1⁷) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 4 sätestatud kontoks, kuhu tagatissumma makstakse, on Rahandusministeeriumi konto, millelt väljamaksete tegemist korraldab Keskkonnaamet.

(1⁸) Keskkonnaamet korraldab käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 4 sätestatud deposiidina makstud tagatissumma vabastamise ja väljamaksete tegemise, kui nimetatud tagatise nõudmiseks olev alus on ära langenud.

(1⁹) Prügilaluba omav isik on kohustatud kirjalikult taasesitatavas vormis hindama käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 4 nimetatud prügila käitaja tagatise piisavust vähemalt iga kolme aasta tagant ja vajaduse korral seda muutma.

(1¹⁰) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 4 nimetatud prügila käitaja tagatis ei kuulu prügila käitaja pankrotivara hulka.“;

13) paragrahvi 91 täiendatakse lõigetega 6–12 järgmises sõnastuses:

„(6) Kui prügilaluba omav isik ei suuda täita prügila käitamisest tulenevaid kohustusi, on ta kohustatud sellest Keskkonnaametile viivitamata teatama.

(7) Prügila käitaja tagatise kasutamise otsustab Keskkonnaamet. Prügilaloa omaja suhtes algatatud pankrotimenetlus ei piira Keskkonnaameti õigusi tagatise kasutamisel.

(8) Kui prügila käitaja ei suuda täita prügila käitamisest tulenevaid kohustusi, korraldab Keskkonnaamet prügila käitaja tagatise kasutamiseks käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 4 nimetatud kohustuste täitmise asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud alustel ja korras.

(9) Juhul, kui esineb käesoleva paragrahvi lõikes 8 nimetatud olukord, määrab Keskkonnaamet tagatist garanteerivale ettevõtjale tagatise väljamakse tegemiseks Keskkonnaameti määratud kontole 20 tööpäeva nõude esitamisest arvates või teeb väljamakse otsuse deposiidina selleks määratud kontolt.

(10) Kui deposiidina selleks määratud kontolt Keskkonnaameti määratud kontole kantud tagatise summa on suurem kui prügila käitamisest tulenevate kohustuste tegelikud kulud, kantakse ülejäänud summa prügilaloa omaja kontole tagasi, selle puudumise korral riigieelarvesse.

(11) Kui prügilaluba omava isiku prügila käitaja tagatisest ei piisa prügila käitamisest tulenevate kohustuste kulude katmiseks, siis tagab puuduoleva osa prügilaluba omav isik.

(12) Prügila käitaja tagatis ei kuulu tagatist garanteeriva ettevõtte pankrotimenetluse käigus tagasivõitmisele.

14) paragrahvi 94 punkti 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) taotleja ei esita käesoleva seaduse § 91 lõike 1 punktis 4 nimetatud prügila käitaja tagatis või loa andja ei pea esitatud tagatist küllaldaseks või usaldusväärseks.“;

15) paragrahvi 98³ lõiget 1 täiendatakse pärast sõna „finantstagatist“ tekstiosaga „või deposiidina selleks määratud kontole makstud tagatissumma (edaspidi *jäätmete ladustamise tagatis*) olemasolu“;

16) paragrahvi 98³ täiendatakse lõigetega 1¹–1³ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud jäätmete ladustamise tagatis tuleb seada Keskkonnaameti (soodustatud isiku) kasuks.

(1²) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud kontoks, kuhu tagatissumma makstakse, on Rahandusministeeriumi konto, millelt väljamaksete tegemist korraldab Keskkonnaamet.

(1³) Keskkonnaamet korraldab käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud deposiidina selleks määratud kontole makstud tagatissumma vabastamise ja väljamaksete tegemise, kui nimetatud tagatise nõudmiseks olev alus on ära langenud.“;

17) paragrahvi 98³ lõiget 2–5 asendatakse tekstiosa „garantii või finantstagatis“ tekstiosaga „jäätmete ladustamise tagatis“ vastavas käändes;

18) paragrahvi 98³ täiendatakse lõigetega 4¹–4⁵ järgmises sõnastuses:

„(4¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud jäätmete ladustamise tagatise suurus tuleb kooskõlastada Keskkonnaametiga, kes kontrollib, et tagatise suurus on õigesti määratud. Tagatise suuruse määramisel lähtutakse ladustatavate jäätmete käitlemise korraldamise ja käitlemise kuludest.

(4²) Jäätmete ladustamise tagatise arvutamisel võetakse jäätmete käitlemise korraldamise kuludena arvesse jäätmete laadimise ja veo kulu ning jäätmete käitlemise kuludena käitluse kulu vastavalt jäätmeliigile.

(4³) Keskkonnakaitseluba omav isik on kohustatud kirjalikult taasesitatavas vormis hindama käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud jäätmete ladustamise tagatise piisavust vähemalt iga kolme aasta tagant ja vajaduse korral seda muutma.

(4⁴) Kui loa andja hinnangul ei kata käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud jäätmete ladustamise tagatis ladustatavate jäätmete käitlemise korraldamise ja käitlemise kulusid, on loa andjal õigus nõuda tagatise suurendamist.

(4⁵) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud jäätmete ladustamise tagatis ei kuulu keskkonnakaitseluba omava isik pankrotivara hulka.“;

19) paragrahvi 98³ lõike 5 punkti 4 sõnastust täiendatakse pärast tekstiosa „nimel“ tekstiosaga „kirjaliku lepingu alusel“;

20) paragrahvi 98³ lõike 5 punkti 6 täiendatakse pärast tekstiosa „keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteem“ tekstiosaga „, nendes jäätmekäitluskohtades, mis on kantud keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemi registreerimistunnistusele;“;

21) paragrahvi 98³ lõiget 5 täiendatakse punktidega 7 ja 8 järgmises sõnastuses:

„7) käesoleva seaduse § 98⁷ lõike 2 punkti 1 alusel Keskkonnaametis registreeritud isikul taaskasutamisele suunatavate jäätmete korral, kui jäätmete ladustamise tagatise väärtus ei ületa 500 eurot;

8) vee-ettevõttel enda tegevuses tekkinud reoveesette käitlemise korral.“;

22) paragrahvi 98³ täiendatakse lõigetega 6–12 järgmises sõnastuses:

„(6) Kui keskkonnakaitseluba omav isik ei suuda täita ladustatavate jäätmete käitlemise korraldamise ja käitlemise kohustust, on ta kohustatud sellest viivitama teatama Keskkonnaametile.

(7) Jäätmete ladustamise tagatise kasutamise otsustab Keskkonnaamet. Keskkonnakaitseloa omaja suhtes algatatud pankrotimenetlus ei piira Keskkonnaameti õigusi tagatise kasutamisel.

(8) Jäätmete ladustamise tagatise kasutamiseks korraldab Keskkonnaamet käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kohustuste täitmise asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud alustel ja korras.

(9) Juhul, kui esineb käesoleva paragrahvi lõikes 8 nimetatud olukord, määrab Keskkonnaamet tagatist garanteerivale ettevõtjale tagatise väljamakse tegemiseks Keskkonnaameti määratud kontole 20 tööpäeva nõude esitamisest arvates või teeb väljamakse otsuse deposiidina selleks määratud kontolt.

(10) Kui deposiidina selleks määratud kontolt Keskkonnaameti määratud kontole kantud tagatise summa on suurem kui jäätmete käitlemise korraldamise ja käitlemise tegelikud kulud, kantakse ülejäänud summa keskkonnakaitseloa omaniku kontole tagasi, selle puudumise korral riigieelarvesse.

(11) Kui keskkonnakaitseluba omava isiku jäätmete ladustamise tagatisest ei piisa ladustatavate jäätmete käitlemise korraldamise ja käitlemise kulude katmiseks, siis tagab puuduoleva osa keskkonnakaitseluba omav isik.

(12) Jäätmete ladustamise tagatis ei kuulu tagatist garanteeriva ettevõtte pankrotimenetluse käigus tagasivõtmisele.“;

23) paragrahvi 98⁴ tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

“Lisaks käesoleva seaduse § 83 lõikes 1 sätestatud keeldub loa andja jäätmete ladustamiseks keskkonnakaitseloa andmisest, kui taotlejal puudub § 98³ lõikes 1 nimetatud jäätmete ladustamise tagatis või loa andja ei pea esitatud tagatist küllaldaseks või usaldusväärseks.“;

24) paragrahvi 98⁵ lõike 1 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) Euroopa Majanduspiirkonnas asuva krediidi- või finantseerimisasutuse garantiid või finantstagatist tõendava dokumendi õnnetusjuhtumitest tekkinud keskkonnasaastuse likvideerimise kulude katmiseks või vastutuskindlustuslepingu õnnetusjuhtumitest tekkinud keskkonnasaastuse likvideerimise kulude katmiseks (edaspidi *õnnetusjuhtumi likvideerimise tagatis*), mis vastab käesoleva paragrahvi lõigetes 2–2³ sätestatud tingimustele;“;

25) paragrahvi 98⁵ lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Õnnetusjuhtumi likvideerimise tagatise suurus arvutatakse järgmise valemi järgi:

$$M = T \times L/52,$$

kus

M – õnnetusjuhtumi likvideerimise tagatise suurus eurodes;

T – 255 eurot tonni kohta;

L – summaarne ohtlike jäätmete aastane käitlemiskogus tonnides, mis on nimetatud ohtlike jäätmete käitlemiseks jäätmeloa taotluses;

52 – nädalate arv aastas.“;

26) paragrahvi 98⁵ täiendatakse lõigetega 2¹–2³ järgmises sõnastuses:

„(2)¹ Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 nimetatud vastutuskindlustusleping peab vastama järgmistele tingimustele:

- 1) kindlustusleping on sõlmitud kindlustusandjaga, kellel on õigus kindlustada Eestis asuvat kindlustusriski;
- 2) kindlustusjuhtum on kindlustusperioodil toimunud ohtlike jäätmete või ainete käitlemisest või ohtliku jäätme või aine omadusest põhjustatud ootamatu sündmus, millest tekkinud kahju eest kahjustatud isikule vastutab kindlustusandja;
- 3) kindlustussumma peab olema mõistlik, arvestades ohtlike jäätmete käitlemisega seotud tegevuskohta, ohtlike jäätmete kogust ja käitlemise viisi, tegevuse ja sellest tekkida võivate kahjustuste ulatust ning muid asjakohaseid asjaolusid.

(2)² Käesoleva paragrahvi lõike 1 punkti 2 alusel sõlmitud vastutuskindlustusleping ei pea katma kahju, mis:

- 1) tekkis käitaja poolt keskkonnaseisundi halvendamisest, välja arvatud esmaste päästetoomingutega seotud mõistlikud kulutused esmase kahju likvideerimiseks ja kahju suurenemise ärahoidmiseks;
- 2) tekitati käitaja valduses olevale varale;
- 3) tuleneb sündmusest, mille käitaja põhjustas tahtlikult.

(2)³ Kindlustusandjal on õigus keelduda käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 nimetatud vastutuskindlustuslepingu sõlmimisest, kui käitaja keeldub esitamast riskianalüüsi ja muid kindlustusandja poolt kindlustusriski hindamiseks vajalikuks peetavaid asjaolusid tuvastada võimaldavaid tõendeid.“;

27) paragrahvi 98⁵ lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 2 esitatud valemi järgi arvatud õnnetusjuhtumi likvideerimise tagatise suurus on väiksem kui 6400 eurot, on õnnetusjuhtumi likvideerimise tagatise väärtus 6400 eurot aastas.“;

28) paragrahvi 98⁵ lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 2 esitatud valemi järgi arvatud õnnetusjuhtumi likvideerimise tagatise suurus on suurem kui 320 000 eurot, on õnnetusjuhtumi likvideerimise tagatise väärtus 320 000 eurot aastas.“;

29) paragrahvi 98⁵ lõikes 5 ja § 98⁶ punktis 1 asendatakse tekstiosa „garantii või finantstagatis“ tekstiosaga „õnnetusjuhtumi likvideerimise tagatis“;

30) paragrahvi 105 lõikes 2 asendatakse tekstiosa „seadusjärgset turuluba omavalt võrguettevõtjalt, tegevusluba omavalt telekommunikatsioonivõrgu operaatorilt“ tekstiosaga „elektrituruseaduses nimetatud võrguettevõtjalt, kellel on elektrituruseaduse alusel antud tegevusluba, elektroonilise side seaduses nimetatud elektroonilise side ettevõtjalt, kes on esitanud elektroonilise side seaduses nõutud majandustegevuse teate“;

31) paragrahvi 105 lõikes 3 asendatakse tekstiosa „teehoiutööde tegevusluba omavalt ettevõtjalt, raudteeinfrastruktuuri ettevõtjalt“ tekstiosaga „avalike teede korrashoiu pädevusega isikult, kes on esitanud ehitusseadustikus nõutud majandustegevuse teate, raudteeseaduses sätestatud raudteeinfrastruktuuri ettevõtjalt, kellel on raudteeseaduse alusel antud tegevusluba“;

32) seadust täiendatakse §-ga 127¹ järgmises sõnastuses:

”§ 127¹. Väärteo aegumine

Käesoleva seaduse §-s 124 sätestatud väärteo aegumistähtaeg on kolm aastat.“;

33) seadust täiendatakse §-ga § 136¹⁵ järgmises sõnastuses:

„§ 136¹⁵. Aegumise rakendamine

Käesoleva seaduse §-s 127¹ sätestatud aegumistähtaega rakendatakse menetlustele, mida alustatakse 2022. aasta 1. jaanuaril või hiljem.“.

§ 2. Seaduse jõustumine

Käesoleva seaduse § 23 lõiked 1⁵ ja 1⁶ ja § 26⁴ jõustuvad 2022. aasta 1. jaanuaril.

Jüri Ratas
Riigikogu esimees

Tallinn „...“ 2021

Algatab Vabariigi Valitsus „...“ 2021

allkirjastatud digitaalselt